

Republika e Kosovës
Republika Kosovo / Republic of Kosovo

Komuna e Rahovecit
Opština Orahovac / Municipality Rahovec

Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural

INFORMATË NGA DBPZHR

Janar- Maj 2021

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA

KOMUNA E RAHOVECIT - OPŠTINA ORAHOVAC
Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural
Odhjetëje za Poljoprivodu Šumarstvo i Rukhovalj

-XI- Nr. i prot. 185 Më Dt. 2021-05-24
Br. prot. RAHOVEC - ORAHOVAC

PËRMBAJTJA

PËRMBAJTJA.....	2
DREJTORIA PËR BUJQËSI, PYLLTARI DHE ZHVILLIM RURAL.....	3
Aktivitetet në periudhën: janar, shkurt, mars, prill, maj.....	3
Dëmet e shkaktuara nga fatkeqësit natyrore gjatë muajit Janar 2021.....	3
Aplikimi për litër qumësht.....	4
Shpërndarja e mekanizmave bujqësorë.....	5
Dhënia e pronave të paluajtshme në afatshkurtër.....	5
Aplikimi për Pagesa e Direkte – Subvencione për vitin 2021.....	5
Skema e granteve në MBPZHR.....	6
Vaksinimi i bagëtive dhe qenëve shtëpiak.....	7
Projektet e investimeve kapitale.....	8
“ Ndertimi i serrave me participimin 80%-20%”.....	8
Ndërtimi i stallave për fermerët blegtorë.....	9
Sfidat e DBPZHR-së.....	10
PËRFUNDIM.....	10

DREJTORIA PËR BUJQËSI, PYLLTARI DHE ZHVILLIM RURAL

Komuna e Rahovecit përmes politikave dhe strategjive zhvillimore është orientuar në mbështetje të faktorëve të prodhimit, në stimulimin e fermerëve dhe në krijimin e një ambienti sa më të favorshëm zhvillimor. Këto politika dhe strategji janë duke krijuar mundësi që të arrihet një zhvillim i qëndrueshëm dhe një shfrytëzim shumë më efikas i resurseve natyrore të cilat i posedon komuna jonë. Bujqësia, Pylltaria dhe Zhvillimi Rural janë sektorët kryesor të cilët mund të kontribuojnë dukshëm në zhvillimin e përgjithshëm ekonomik të vendit. Fillimi i vitit është karakterizuar me përpilimin e planit të punës për vitin 2021, plani i hartuar është mjaft ambicioz i cili ka ngërthyer në vehte aktivitete të shumta në kuadër të drejtorisë së bujqësisë. Në kuadër të këtij plani është bërë edhe planifikimi i aktiviteteve.

Aktivitetet në periudhën: janar, shkurt, mars, prill, maj.

Drejtorja për BPZHR, për vitin 2021 ka paraparë rritjen e kapaciteteve prodhuese, modernizimin e bujqësisë, tërheqjen e investimeve, zbatimin e projekteve të hartuara gjatë planifikimit, me qëllim të rritjes së mirëqënies së qytetarëve, me theks të veçantë fermerëve, rritjes ekonomike dhe të punësimit. DBPZHR këtë plan do të mundohet ta arrijë përmes:

- Përkrahjes direkte të fermerëve - subvencionimit
- Shërbimeve këshillimore
- Implementimit të projekteve kapitale në bujqësi duke investuar në infrastrukturën bujqësore
- Zbatimin e projekteve të donatorëve dhe mbështetjes direkte në lëmin e bujqësisë për iniciativat e qytetarëve në ngritjen e cilësisë dhe sasisë së prodhimeve bujqësore.

Në kuadër të drejtorisë së BPZHR-së, nga janari janë realizuar një mori aktivitete. Ndër më kryesoret do të paraqiten të specifikuar sipas kohës në të cilën kanë ndodhur.

Dëmet e shkaktuara nga fatkeqësit natyrore gjatë muajit Janar 2021

Gjatë muajit janar si pasojë e reshjeve dhe vërshimeve janë shkaktuar dëme të konsiderueshme në sektorin e bujqësisë. Komisioni ka dalur në terren për evidentimin e dëmeve të shkaktuara duke u bazuar në kërkesat e fermerëve, ka përpiluar procesverbal për secilin fermer dhe ka hartuar raport përfundimtar të cilin e kemi dërguar në Ministrinë e BPZHR-së.

Në bazë të kërkesave të fermerëve të drejtuar në Drejtorinë e Bujqësisë, Kryetari i Komunës z. Smajl Latifi ka formuar komisionin me nr. Prot. 117/176 të datës 02.03.2021, për të vlerësuar dëmet e shkaktuara nga fatkeqësit e ndryshme natyrore dhe në bazë të gjendjes faktike në terren komisioni ka bërë vlerësimin në mënyrë individuale për secilin fermer duke e përpiluar nga një procesverbal.

Komisioni vlerësues, që nga data 11.01.2021 ka dalë në terren, duke mbledhur informacione dhe mbajtur shënime se në cilat zona ka pasur dëme nga reshjet e rrëmbyeshëm të shiut dhe erërave të forta.

Vlera totale e dëmit për të gjitha sektorët.

Nr.	Kultura	Vlera në €
1	Perimekulturë, Lavërtaria, Blegtoria dhe Vreshtaria	333.976.78 €

Foto 1. 2. Fotografite e realizuara në teren, gjatë vlerësimit të dëmeve!

Kulturat që më së shumti kanë pësuar dëme nga këto fatkeqësi janë: vreshtaria (dëme në infrastrukturë, rëshqitja e dheut etj), pemëtaria (përmytje nga uji), blegtoria (përmytja e ujit), dëme në fushë të hapur si gruri dhe bimë organike (çaji, origano, sherbela, menta, hitha etj), ndërsa në ambientet e mbrojtura janë shkaktuar dëme tek sallata e gjelbërt, spinaqi, fidane për mbjellje dhe në infrastrukturë si në foli po ashtu edhe në konstrukcion.

Aplikimi për litër qumësht (gjashtëmujori i dytë 2020)

Ashtu siç e kemi paraparë me planin vjetor të punës, pranimi i aplikacioneve për subvencionim të qumështit për gjashtëmujorin e dytë të vitit 2020 për fermerët blegtor (MBPZHR hap thirrjen për aplikim, Drejtoria e BPZHR-së pranon aplikacionet dhe të njëjtat i dorëzon në Ministri për pagesë kjo thirrje ka qenë e hapur nga: 15 janar deri më 15 shkurt 2021).

Në bazë të kësaj thirrje të hapur nga MBPZHR-ja për subvencionim për litër të qumështit kanë aplikuar 89 fermerë blegtorë me total qumësht 2.276.536 litër.

Kemi mbajtuar kontakte të vazhdueshme me zyrtarët e AZHB-së lidhur me aplikacionet dhe plotësimin e tyre për aplikimet e vitit 2020. Shumë fermer kanë pasur probleme me llogari bankare ku është kërkuar nga ne që të i ndryshojmë në mënyrë që të realizojnë pagesat e tyre.

Shpërndarja e mekanizmave bujqësorë

Si vazhdimësi e projektit për përkrahje të fermerëve me mekanizëm bujqësor, gjatë kësaj periudhe janë shpërndarë pajisje për fermerët përfitues me të cilët kemi lidhur kontratë si dhe ka vazhduar shpërndarja e këtyre mekanizmave.

Në javën e parë të marsit janë shpërndarë 68 motokultivator dhe 20 laktofriz për blegtor, si dhe është bërë ndërtimi i 9 komoreve ftohëse tek fermerët përfitues.

Dhënia e pronave të paluajtshme në afatshkurtër.

Drejtoria Bujqësise, Pylltarise dhe Zhvillim Rural, në bazë të kërkesave të cilat kanë parashtruar fermerët dhe me vendim të kuvendit komunal, ka shpall ankand publik për dhënie të pronave të paluajtshme në shfrytëzim, ku janë shpallur gjashtë parcela.

Ankandi Publik ka qenë i hapur dhe janë respektuar të gjitha procedurat sipas ligjit për dhënien e tokave bujqësore komunale me qera.

Me vendimi të komisionit për shqyrtimin e këtyre ofertave, pas përfundimit të vlerësimit të ofertave janë dhënë 3 parcela për shfrytëzim si dhe komisioni i vlerësimeve ka rekomanduar që 3 parcela të tjera të rishpallen në ankandin tjetër.

Aplikimi për Pagesa e Direkte – Subvencione për vitin 2021

DBPZHR ka ndërmarr masat dhe është përgatitur me kohë për hapjen e thirrjeve nga MBPZHR për pagesa direkte (jemi kujdesur që të furnizohemi me material administrativ për të përballuar fluksin e madh të fermerëve).

Sikurse vitin e kaluar, kemi kryer të gjitha përgatitjet rreth funksionalizimit të zyrave në dy qendrat më të mëdha të komunës sonë për aplikim të fermerëve, atë në Ratkoc dhe Krushë e Madhe. Me kohë jemi pajisur me qasjet e nevojshme në të gjithë softverët që janë të lidhur me plotësim të dokumenteve që kërkohen nga MBPZHR. Poashtu leje e veçantë nga Agjencioni Kadastral i Kosovës për mundësinë e nxerrjes së dokumenteve të pronësisë edhe në këto dy qendra.

Janë inicuar procedurat dhe kemi arritur që të lidhim 7 kontrata për konsulent që do të angazhohen në DBPZHR, të cilët do të pranojnë aplikacionet e fermerëve për pagesa direkte.

E gjithë kjo me të vetmin qëllim për të ju lehtësuar fermerëve të komunës sonë këtë proces.

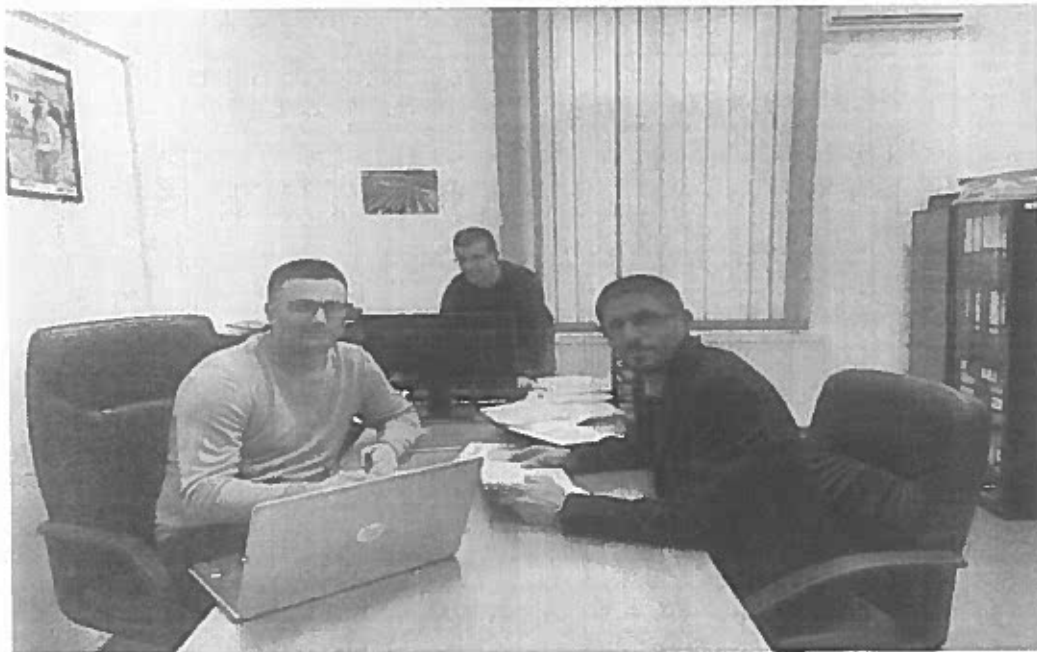
Sipas planifikimit të MBPZHR-së kjo thirrje ka qenë e planifikuar të hapet me 15 shkurt, por që deri më tani akoma nuk është hapur dhe ne si nivel lokal nuk kemi asnjë informatë lidhur me kohën se kur do të hapet.

Skema e granteve në MBPZHR

Pas hapjes së thirrjes nga MBPZHR për aplikim në skemën e granteve nga 15 janar deri me 1 mars kemi bashkëpunuar ngusht me kompaninë konsulente për hartim të projekteve dhe rregullim të dokumenteve për fermerët e komunës sonë. Nga kjo thirrje kane aplikuar 48 fermer për sektoret e ndryshme të bujqësisë.

- Masa 101.5 sektori i rrushit kanë aplikuar 35 fermer për ngritjen e vreshtave dhe mekanizem bujqësor,
- Masa 101.3 kane aplikuar 5 fermer blegtorë për ndërtimin e stallave për majmëri të viqave,
- Masa 101.4 kane aplikuar 4 fermer sektori i qumeshtit,
- Masa 101.6 ka aplikuar 1 fermer sektorin për veze si dhe
- Masa 103.3 kane aplikuar 3 fermer për depo për ruajtjen e prodhimeve bujqësore.

Nga të gjitha këto projekte që është aplikuar, vlera potenciale për të përfituar fermerët e komunës së Rahovecit në të gjitha sektorët është: **1,973,542 €**

Vaksinimi i bagëtive dhe qenëve shtëpiak

Për herë të parë në komunën e Rahovecit, përmes kategorisë së subvencioneve në kuadër të drejtorisë nga buxheti i vitit 2020 është bërë vaksinimi i bagëtive të trasha, bagëtive të imëta dhe qenëve shtëpiak me pronar në tërë territorin e komunës sonë.

TRAJTIMI I KAFSHEVE			
NR.	PËRSHKRIMI I PUNËVE	Njësia	Sasia
1	Zënja/ kapja e qenëve endacak dhe vlerësimi për gjendjen shëndetësore	Copë	270
2	Trajtimi (kontroll, ushqim, vaksinim, dehelmetizim, identifikim - matrikulimi) i qenëve	Copë	261
3	Vaksinimi i kafshëve (qenëve endacak) kundër tërbimit	Copë	261
4	Kastrimin / Sterelizimi i qenëve endacak	Copë	261
5	Lëshimi i qenëve endacak në vendin e punës	Copë	261
6	Eutanazia (kryerja e procesit të eutanazisë, transporti dhe groposja) e qenëve	Copë	9
7	Hospitalizimi i qenëve endacak	Copë	231

Projektet e investimeve kapitale

" Ndertimi i serrave me participimin 80%-20% "

Qysh në fillim të vitit kanë rifilluar punimet në projektet ku kemi kontratë me Operatorët Ekonomik sipas kontratës " Ndertimi i serrave me participimin 80%-20% " Te dy Operatoret Ekonomik që kanë kontratë me Komunën e Rahovecit janë duke i ndërtuar serrat në terren. Në Lot 1. Janë duke u ndërtuar serrat nga 3 ari dhe 10 ari, ndërsa në Lot 2. Janë duke u ndërtuar serrat nga 5 ari dhe 7 ari.

Drejtoria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural ka nxjer vendim me nr. Prot 170 dhe 171 me datën 26.04.2021, për verifikimin e serrave të ndërtuara në terren përmes projektit " Ndertimi i serrave me participimin 80%-20%, te cilët anëtarët e komisionit kane dalë ne terren për te parë gjendjen faktike të serrave pas ndertimit të tyre nga Operatori Ekonomik.

Sipas komisoneve deri më tani janë ndërtuar 105 serra nga 243 sa do te ndërtohen ne total, me sipërfaqe të ndryshme si dhe është duke vazhduar montimi i serrave sipas datës së pagesave të cilët kanë kryer fermerët dhe duke u bazuar me kushtet klimatike që po mbizotërojnë ditëve në vijim.

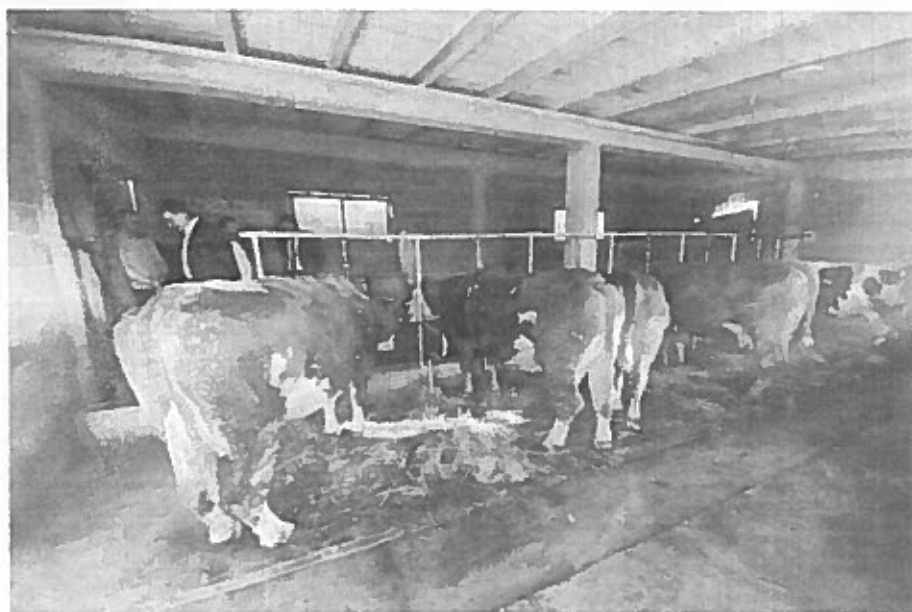
Ne bazë të vrojtimit të bërë kemi konstatuar se fermerët në fjalë, kanë filluar të punojnë me mbjellat e kulturave bujqësore. Në serrat e ndërtuara dominojnë këto kultura si: domate, spec, tranguj, kungullesha si dhe prodhimin e fidaneve (rasad) etj.

Ndërtimi i stallave për fermerët blegtorë

Poashtu qysh në fillim të vitit ka filluar pjesa e mbetur e ndërtimit për perfituesit stallave për perfituesit në sektorin e blegtorisë. Sipas këtij projektit janë ndërtuar 11 stalla për lope qumeshtore dhe 3 stalla për sektorin e shpezëtarisë.

Ky projekt ka përfunduar dhe tani jemi duke përgatitur procedurat për shpallje të tenderit të ri për këtë projekt si dhe hapjen e thirrjes për fermerët blegtor.

Sfidat e DBPZHR-së

Sikurse shumë sektor, edhe bujqësia është goditur në masë të madhe nga Pandemia globale Covid-19.

Fermerët tanë kanë hasur në vështirësi kryesisht në plasimin e produkteve bujqësore në treg, ku si rezultat i mos shitjes së produkteve të tyre ata kanë pasur humbje të mëdha.

Një problem tjetër që është shfaqur së fundmi është edhe mos pagesa e një pjese të fazës së dytë të subvencioneve nga ana e Ministrisë së BPZHR-së (sipas evidencave rreth 600 bujq nuk i kanë pranuar mjetet për fazën e dytë).

Problemi kryesor qëndron në atë se nuk kemi njohuri për një afat se kur do të ekzekutohen mjetet, e pikërisht tani është koha kur bujqit kanë nevojë më së shumti, pasi janë në fazën e investimeve pranverore. Ne si drejtori e bujqësisë vazhdimisht kemi adresuar kërkesën në MBPZHR, por deri më tani nuk janë përgjigjur.

Sfida në këtë periudhë janë edhe lidhja e kontratave të reja, si: Kontratat për rregullimin e rrugëve fushore, Ndërtimi i kanaleve të kullimit të tokave bujqësore, Kontrata për mekanizëm bujqësor, Kontrata për ndërtimin e stallave të reja për këtë vit, e kontrata të tjera.

PËRFUNDIM

Kjo informatë paraqet thekset kryesore të aktiviteteve që kanë ndodhur gjatë kësaj periudhe raportuese dhe atyre që do të ndodhin në pjesën e mbetur të vitit 2021.

Duke u bazuar në planin e punës kemi devijim nga ajo çka ne kemi planifikuar pasi që periudha e parë që përfshinë muajt: janar, shkurt dhe mars kemi paraparë që të zhvillohet procesi i aplikimit për pagesa direkte-subvencione në kuadër të MBPZHR-se, dihet që akoma nuk është hapur thirrja dhe për këtë arsye kemi mospërmbushje të planit të punës me raportin për këtë periudhë.

Kontakti me qytetarët dhe me grupet e interesit për të trajtuar dhe zgjidhur së bashku kërkesa, nevoja dhe interesa të tyre, është i vazhdueshëm. Zyrtarët e DBPZHR-së vazhdimisht janë në terren duke takuar fermer në sektor të ndryshëm dhe duke iu ofruar këshilla të nevojshme rreth aktiviteteve agroteknike nëpër fermat e tyre. Poashtu nga fermerët kemi marr informata për pajisjet që iu nevoiten atyre, ku ne do të i përfshijmë në thirrjet për aplikim që do të hapen tremujorin e dytë.

Kemi krijuar raporte të mira me OJQ-të, me grupe të ndryshme, profesionist të fushave, me theks të veçant inxhinier të bujqësisë ku kemi pranuar këshilla, vërejtje dhe ide në mënyrë që të përmirësohemi dhe të zhvillojmë bujqësinë përditë e më mirë.

12.05.2021

Rahovec

DREJTORI DBPZHR-së

Berát Duraku

